RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare _____

___ _____ 2022

AVIZAT

Secția AȘM _____

___ _____ 2022

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL 2022

privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat (2020–2023)

Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova

cifrul **20.80009.1606.06**

Prioritatea Strategică ***IV. Provocări societale***

Conducătorul proiectului MUSTEAȚĂ Sergiu _____

(numele, prenumele) (semnătura)

Rector BARBĂNEAGRĂ Alexandra _____

(numele, prenumele) (semnătura)

Secretar științific al Senatului DUBINEANSCHI Tatiana _____

(numele, prenumele) (semnătura)

L.Ș.

Chișinău - 2022

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs (obligatoriu)

Valorificarea patrimoniului arheologic medieval al Republicii Moldova

2. Obiectivele etapei anuale (obligatoriu)

1. Analiza vestigiilor, rapoartelor arheologice, literaturii de specialitate; 2. Elaborarea monografiei dedicată turanicilor medievali; 3. Realizarea cercetărilor arheologice în situl medieval de la Lozova; 4. Diseminarea rezultatelor cercetării prin intermediul publicațiilor și comunicărilor științifice.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale (obligatoriu)

Pentru anul 2022 au fost planificate următoarele acțiuni: 1. Publicarea unei monografii; 2. Publicarea unei culegeri de studii; 3. Publicarea a opt articole; 4. Realizarea a opt prezentări la conferințe; 5. Investigații arheologice Lozova.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale (obligatoriu)

Pe parcursul anului 2022 au fost realizate următoarele acțiuni: 1. Publicarea unei monografii și participarea la elaborarea altor trei monografii la tema proiectului; 2. Publicarea unei culegeri de studii, care reprezintă materialele conferinței proiectului și care cuprinde 17 studii ale arheologilor, antropologilor și istoricilor cu renume din Republica Moldova, România, Rusia și SUA; 3. Publicarea a 13 articole și 18 teze ale comunicărilor la conferințe științifice naționale și internaționale; 4. Realizarea a 20 prezentări la conferințe științifice naționale și internaționale și o lecție publică; 5. Organizarea unei sesiuni de comunicări în cadrul congresului internațional de la Alba Iulia; 6. Organizarea lansării cărții dedicate sitului medieval de la Petruca, publicată în anul 2021. 7. Realizarea investigațiilor de teren în situl arheologic Lozova; 8. Elaborarea a două compartimente din monografia dedicată sitului de la Hansca; 9. Două deplasări de documentare la Institutul de Arheologie al Academiei Române, Filiala Iași.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini) (obligatoriu)

Pe parcursul anului 2022 au fost efectuate toate activitățile propuse în planul de acțiuni al proiectului pentru această etapă, reflectate și în planurile individuale ale membrilor echipei de implementare. În continuare prezentăm rezultatele obținute conform obiectivelor și planului de acțiuni stabilite pentru anul 2022:

Obiectivul 1. Analiza vestigiilor, rapoartelor arheologice, literaturii de specialitate.

Membrii echipei au continuat analiza vestigiilor, rapoartelor arheologice, literaturii de specialitate și redactarea studiilor conform planurilor și tematicii individuale: situl medieval de la Hansca, castelul medieval Soroca, studierea vieții private și vestigiilor triburilor turanice medievale etc. Pe parcursul anului cercetările au fost realizate în bibliotecile din Republica Moldova, arhiva și depozitul Muzeului Național de Istorie a Moldovei, arhiva și depozitul Rezervației Cultural-Naturale „Orheiul Vechi", biblioteca Institutului de Arheologiei al Academiei Române, Filiala Iași etc. Rezultatele cercetării au fost prezentate la mai multe conferințe științifice naționale/internaționale și publicate în reviste, culegeri de studii și monografii.

Prof. univ. dr. hab. Gh. Postică a continuat lucrul asupra monografiei dedicată așezării medievale timpurii de la Hansca, raionul Ialoveni. Astfel, în anul 2022 s-au elaborat 29,2 c.a. = 20,1 c.a. text (806 mii semne)+147 planșe A4 (9,1 c.a.), dintre care:

A) La compartimentul 1: *Așezarea Hansca. Sistematizarea surselor arheologice. Materiale scrise, grafice și fotografice (secolele V-IX).* Au fost elaborate/redactate 2 capitole în volum total de 7,5 c.a. text (300 mii semne+spații) și 66 planșe format A4, inclusiv:

- *Complexele arheologice din secolele V-VII* – 3,4 c.a. text (138 mii semne+spații) și 24 planșe format A4;
- *Complexele arheologice din secolele VIII-IX* – 4,1 c.a. text (162 mii semne+ spații) și 42 planșe format A4.

B) La compartimentul 2: *Așezarea Hansca. Sistematizarea surselor arheologice. Materiale scrise, grafice și fotografice (secolele X-XIV)*. Au fost elaboarte /redactate 2 capitole în volum total de 12,6 c.a. text (506 mii semne+spații) și 81 planșe format A4, inclusiv:

- *Complexele arheologice din secolele X-XI* – 7,1 c.a. text (286 mii semne+spații) și 51 planșe format A4;
- *Complexele arheologice din secolele XII-XIV* – 5,5 c.a. text (220 mii semne+ spații) și c. 30 planșe format A4.

L. Bacumenco-Pîrnău a studiat rapoartele săpăturilor arheologice și colecția de materiale arheologice descoperite în așezările urbane medievale de la Orheiul Vechi, Costești-Gârlea, Lăpușna și din așezarea rurală de la Lozova. Astfel, au fost analizate anumite categorii de artefacte care reflectă problema culturii alimentației în Moldova medievală, dar și alte aspecte ale vieții cotidiene, cum ar fi modalitățile de divertisment, în special jocurile medievale. Analiza datelor selectate din rapoartele arheologice și din literatura de specialitate a condus la completarea cunoștințelor despre anumite aspecte ale vieții private din orașele medievale Orheiul Vechi, Costești, Lăpușna ș.a. Un

aspect aprofundat la această etapă a proiectului a fost scoaterea în evidență a categoriilor de obiecte de proveniență orientală care au pătruns în spațiul dintre Prut și Nistru în secolul al XIV-lea și, în general, a circulației mărfurilor din perspectiva unor posibile conexiuni cu schimburile comerciale întreprinse de-a lungul „Marelui Drum al mătăsii", care traversa regiunea din Nord-Vestul Mării Negre spre bazinul Mării Mediteraneene. De asemenea, analiza pieselor de inventar descoperite în mormintele din necropola medievală de la Lozova (r. Strășeni) în timpul săpăturilor arheologice din anii 2010-2011 și 2014-2015 a contribuit la conturarea unor aspecte de viață cotidiană, cum ar fi portul unor podoabe (cercei și inele) și accesorii vestimentare, dar și anumite credințe despre „lumea de dincolo". Totodată, consultarea colecțiilor de materiale arheologice descoperite în siturile medievale din Moldova și documentarea lor științifică au scos în evidență mărturii ale practicării unor jocuri medievale nestudiate până în prezent în istoriografia noastră. Categoriile de vestigii arheologice analizate au contribuit la conturarea tabloului istoric privind aspecte ale vieții cotidiene din Moldova medievală. Continuarea cercetărilor arheologice în siturile medievale urbane și rurale și analiza integrată a rezultatelor obținute, inclusiv a informațiilor documentare, vor contribui la reconstituirea complexă a istoriei vieții private a comunităților de orășeni și a raporturilor lor cu zonele rurale ale Moldovei medievale.

S. Popovici și I. Ciobanu au elaborat un studiu cu referire la complexele funerare medievale cercetate în or. Cimișlia în anii 2015 și 2019. În acest sens am insistat asupra realizării a câtorva datări C14 a materialelor osteologice din mormintele turanice nr. 13 și 14 din tumulul nr. 5 (probele au fost efectuate la laboratoarele din Kiev, Ucraina și Debrecen, Ungaria). Lucrarea „Mormintele turanicilor târzii descoperite în tumulii de la Cimișlia" este elaborată în proporție de 50% și va fi publicată în anul următor.

S. Musteață și I. Ursu au continuat prelucrarea documentației și vestigiilor arheologice din castelul medieval de la Soroca, concentrându-se în special pe descoperirile din anul 2021, care prezintă un interes deosebit pentru mediul academic național și internațional. În acest context au fost realizate o serie de comunicări la evenimente academice din Republica Moldova și peste hotare, pentru a promova rezultatele cercetării și a pune în circuitul științific noile descoperiri privind capcanele (gurile de lup) castelului Soroca, analiza surselor numismatice și coroborarea lor cu documentele scrise. La fel, au fost realizate o serie de desene ale pieselor arheologice și planșe care vor face parte din partea ilustrativă a monografiei.

A. Simalcsik a dezvoltat o serii de studii în domeniul antropologiei, analizând și valorificând mai multe descoperiri funerare medievale din regiunile carpato-nistrene. Abordările antropologice ne ajută să înțelegem mai multe aspecte privind particularitățile comunităților medievale de la est de Carpați.

Obiectivul 2. Elaborarea monografiei dedicată turanicilor medievali.

Ion Ursu a finalizat monografia *Populațiile turanice din spațiul carpato-nistrean în secolele X-XIV* (30 c.a.), Editura Pontos, Chișinău, 2022. Lucrarea este bazată pe vestigiile arheologice ale păstorilor nomazi descoperite în 565 de morminte. Este construită din 3 capitole, primul fiind axat pe analiza complexelor funerare, a elementelor de rit și ritual, răspândirea geografică, amplasarea în tumuli ș.a. (Cap. I. *Prezența turanicilor între Carpați și Dunăre. Complexe funerare*), următorul

parcurge analiza elementelor culturii materiale a populației nomade (Cap. II. *Cultura materială*), iar cel de-al treilea cuprinde cronologia, interpretarea etnică și geografia complexelor funerare, utilizând în măsură egală și datele oferite de sursele scrise (Cap. III. *Cronologia, apartenența etnică și răspândirea geografică a unor grupe de complexe funerare*). Lucrarea este interdisciplinară, îmbină diverse metode și procedee de cercetare, fapt ce sporește credibilitatea rezultatelor obținute. În încheiere s-au adus concluzii fundamentate, care țin de analiza ritualului funerar și cultura materială a triburilor nomade turanice din perioada secolelor X-XIV, cronologia și periodizarea complexelor funerare nomade, evoluția etnoculturală a lumii nomade din spațiul carpato-nistrean din perioada nominalizată. Monografia a fost discutată la ședința catedrei de Istorie și Științe Sociale și aprobată pentru publicare de către Senatul UPS „Ion Creangă" pe 29.09.2022.

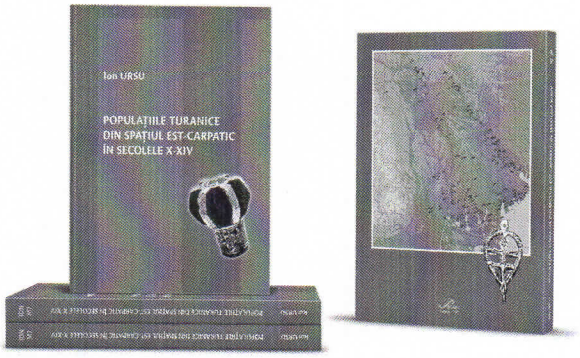

Fig. 1. Coperta monografiei

Obiectivul 3. Realizarea cercetărilor arheologice în situl medieval de la Lozova

Proiectul prevede continuarea cercetărilor arheologice în cimitirul medieval de la Lozova și prelucrarea vestigiilor deja descoperite. Dar, din cauza reducerii finanțării și restricțiilor pandemice cercetările preconizate în anii trecuți, acestea au fost amânate. Astfel, în anul 2022, chiar dacă nu au fost alocați bani suficienți pentru a fi realizare săpături arheologice, echipa de implementare a decis să desfășoare cercetări de suprafață, să facă ridicarea topografică și să realizeze ortofotoplanul sitului, să sistematizeze informațiile, rapoartele și vestigiile descoperite anterior. În cele din urmă, în perioada 10 octombrie-14 noiembrie 2022 am efectuat o deplasare pentru cercetare a sitului medieval *Lozova-La Hotar cu Vornicenii* din comunala Lozova raionul Strășeni. În cadrul deplasării au fost efectuate investigați de teren de suprafață. Zona în care se află necropola medievală din secolele XIV-XV se află pe teren agricol, ceea ce a dus la distrugerea parțială a acestui sit arheologic de unicat. Scopul nostru a fost de a recupera materialul ceramic și cel osteologic scos la suprafață de lucrările agricole. Au fost colectate mai multe fragmente ceramice provenite de la vase lucrate la roata medie din pastă roșiatico-gălbuie caracteristice perioadei de dominație a Hoardei de Aur și ceramică cărămizie lucrată la roata rapidă provenită din Imperiul Bizantin în urma negoțului, este vorba de amfore pentru vin și ulei. De asemenea au fost recuperate mai multe fragmente de oase umane de la unele morminte distruse parțial de fierul plugului în timpul aratului. La fel, au fost efectuate lucrări geodezice, ridicarea topografică, foto fixarea, amplasarea sitului conform

coordonatelor GPS și alte lucrări moderne de înregistrare, fixare aero-fotografiere cu drona ș.a. Aceste lucrări vor permite pe viitor investigarea calitativă a sitului și salvarea acestuia de la distrugerea iminentă și pierderea unui sit cu potențial științific deosebit pentru perioadă formării și extinderii Țării Moldovei. Toată informația obținută în anul 2022 va fi procesată și inclusă în viitorul studiu monografic dedicat acestui sit.

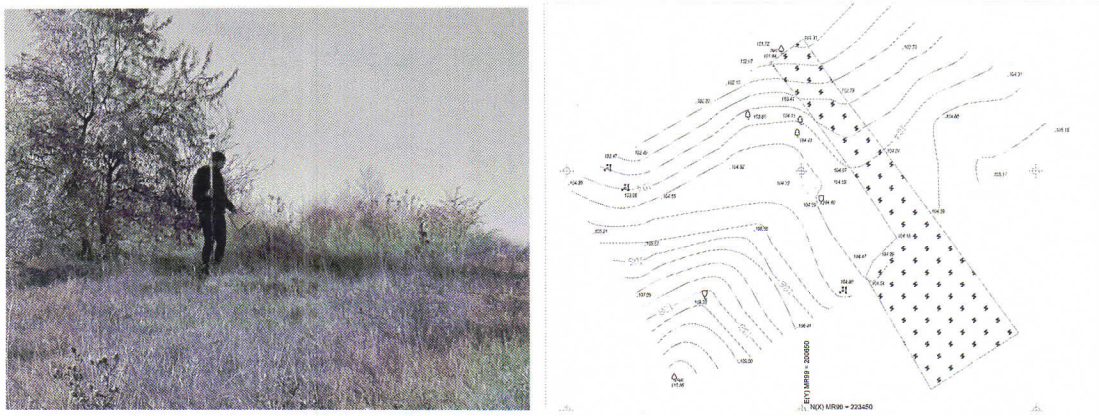

Fig. 2. Ridicarea topografică, 2022

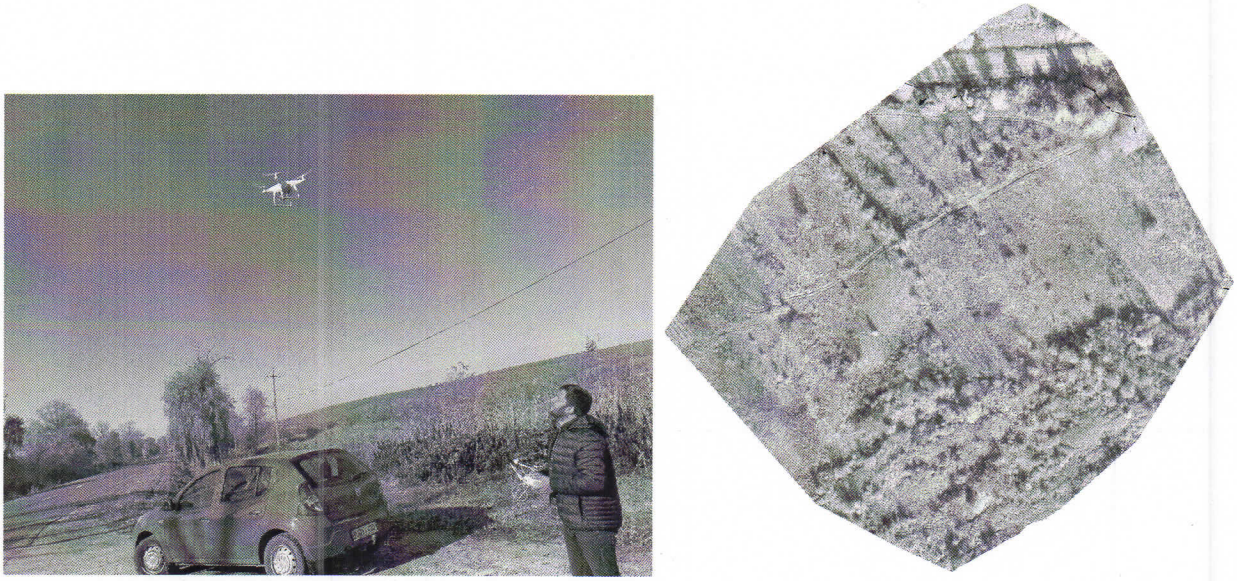
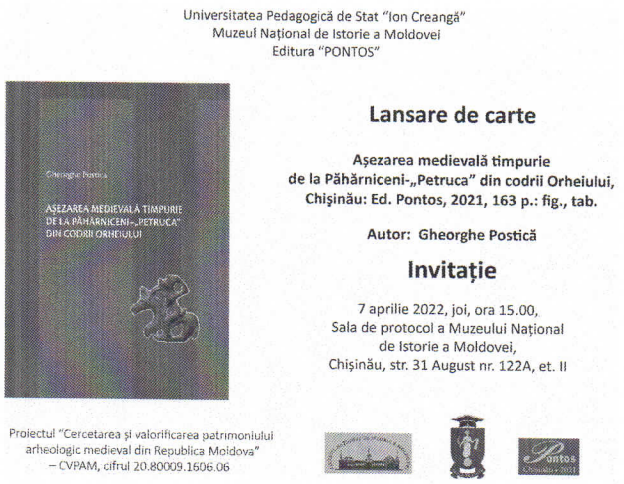

Fig. 3. Realizarea ortofotoplanului sitului

Obiectivul 4. Diseminarea rezultatelor cercetării prin intermediul publicațiilor și comunicărilor științifice

Rezultatele proiectului au fost diseminate pe parcursul anului 2022 la diverse activități academice și de popularizare a științei, atât la nivel internațional, cât și internațional. La Chișinău a fost lansată pe 7 aprilie 2022 monografia dedicată sitului arheologic de la Petruca, elaborată și publicată în cadrului proiectului în anul 2021. Cu acest prilej s-a discutat atât despre rezultatele proiectului, valoarea monografiei elaborate de dl prof. univ., dr. hab. Gh. Postică, cât și despre perspectivele proiectului și publicațiilor ce urmează.

Publicarea unei monografii (I. Ursu) și participarea la elaborarea a altor trei monografii la tema proiectului sunt rezultate calitative care demonstrează nivelul înalt de calificare al echipei. Monografia dedicată turanicilor târzii este un prim studiu de acest gen realizat în Republica Moldova, care completează un gol istoriografic și care cu siguranță va fi solicitată de specialiști din întreaga lume.

Publicarea unei culegeri de studii, care reprezintă materialele conferinței proiectului realizată în toamna anului 2021 și care cuprinde 17 studii ale arheologilor, antropologilor și istoricilor cu renume din Republica Moldova, România, Rusia și SUA, este un succes la fel de important, deoarece conține o diversitate largă de teme inedite, abordări pluridisciplinare, care cu siguranță vor fi utile specialiștilor în domeniul arheologiei medievale.

Rezultatele cercetărilor au fost diseminate prin intermediului unei serii de articole (în total 13) și 17 comunicări la conferințe științifice naționale și internaționale. Din numărul total de articole, unul este capitol dintr-o monografie colectivă, un articol într-o revistă științifică Web of Science și SCOPUS și altul într-o revistă recunoscută internațional, două articole în culegeri științifice internaționale de peste hotare și un articol în Republica Moldova, un articol în materialele conferințelor peste hotare și șase studii în culegeri publicate în Republica Moldova. În rezultatul participării membrilor echipei de implementare la 20 de conferințe, au fost publicate 18 teze, dintre care opt internaționale peste hotare, șapte internaționale în Republica Moldova și două naționale.

6. Diseminarea rezultatelor obținute **în proiect** în formă de publicații (obligatoriu)

*Lista publicațiilor **din anul 2022** în care se reflectă **doar rezultatele obținute în proiect**, perfectată conform cerințelor față de lista publicațiilor (a se vedea anexa)*

Notă: Lista va include și brevetele de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții (conform Anexei 1A)

În anul 2022 au fost publicate:

1. Monografii - **1**
2. Capitole în monografii naționale/internaționale – **1**
3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale – **3**
4. Articole în reviste științifice
   - Web of Science și SCOPUS – **1**
   - Alte reviste internaționale – **1**
5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale
   - peste hotare – **2**
   - Republica Moldova - **1**
6. Articole în materiale ale conferințelor științifice
   - peste hotare – **1**
   - Republica Moldova - **6**
7. Teze ale conferințelor științifice
   - Internaționale – **8**
   - Republica Moldova – **7**
   - Naționale – **2**
8. Alte lucrări științifice
   - Rapoarte – **5**

(A se vedea detalii în Anexa 1A)

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

Ținând cont de specificul proiectului, impactul rezultatelor obținute în anul 2022 este unul larg și de lungă durată. Analiza, sistematizarea și publicarea studiilor tematice contribuie direct la valorificarea patrimoniului arheologic medieval al Republicii Moldova, la asigurarea accesului la resursele arheologice și la o mai bună interpretare și prezentare a lor publicului larg. Astfel, spre exemplu, monografia elaborată de dr. Ion Ursu dedicată urmelor turanicilor târzii din regiunile de la est de Carpați completează un gol istoriografic și pune în circuit informații inedite. Contribuțiile dr. L. Bacumenco-Pîrnău ne permit să discutăm despre regimul alimentar al comunităților medievale din teritoriile carpato-nistrene, temă care până acum a fost modest cercetată. Cercetările dr. A. Simalcsik au, la fel, un impact istoriografic foarte larg, deoarece prezintă date inedite privind particularitățile antropologice ale comunităților medievale. Punerea în circuitul științific a descoperirilor arheologice recente de la castelul Soroca fortifică valoarea și importanță acestui sit

medieval. Astfel, toate studiile realizate în proiect vor îmbunătăți și îmbogăți discursul istoric privind societatea medievală din regiunile carpato-nistrene, având impact și asupra educației istorice. Cu atât mai mult cu cât suntem în procesul de elaborare a unei serii noi de manuale școlare de istorie.

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului (obligatoriu)

Universitatea a asigurat echipa de implementare a proiectului cu spații pentru cercetare, acces la Internet, echipament IT (computer staționar, laptop), copiator, scaner, aparte foto, stație totală, GPS, echipament arheologic etc. Grație echipamentului și ustensilelor disponibile în cadrul universității *au fost posibile realizarea sondajelor de teren în situl de la Lozova și prelucrarea informațiilor* colectate din arhive, biblioteci și depozite arheologice.

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

Echipa de implementare a proiectului a fortificat relațiile de colaborare cu colegii de la Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Agenția Națională Arheologică și Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi". Astfel, în anul 2022 au fost realizate cercetări cu colegii de la instituțiile menționate mai sus, materializate în comunicări și publicații comune. În acest sens, evidențiem colaborare cu specialiștii Agenției Naționale Arheologice, în special, dr. Vlad Vornic, în vederea documentării și valorificării patrimoniului arheologic medieval descoperit în timpul cercetărilor arheologice de salvare din situl medieval de la Costești-Gârlea, raionul Ialoveni. La fel de importantă este colaborară cu dr. A. Boldureanu de la MNAIM în vederea analizei surselor numismatice medievale.

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

În anul 2022 a fost continuată colaborarea cu colegii de peste hotare: de la Institutul de Arheologie al Academiei Române Filiala Iași, România; Centrul de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov", Academia Română, Filiala Iași; Universitatea „Al.I. Cuza" din Iași; Universitatea „Valahia" din Târgoviște, România; Universitatea „Ștefan cel Mare" Suceava; Centrul Mitropolitan de Cercetări T.A.B.O.R., Iași, România. Aceste colaborări se materializează în cercetări și publicații comune.

11. Dificultățile în realizarea proiectului

Financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc. (obligatoriu)

Cele mai multe dificultăți în realizarea proiectului sunt de ordin financiar. Din cauza reducerii drastice a bugetului proiectului am fost nevoiți să limităm investigațiile în situl medieval de la Lozova doar la cercetări de suprafață, sistematizarea vestigiilor descoperite și documentația arheologică, ridicarea topografică și realizarea ortofotoplanului. Reducerea bugetului pentru editarea unei lucrări la suma de 25.000 lei este o altă piedică în publicarea lucrărilor de calitate și diseminarea rezultatelor cercetării. Limitarea finanțării evenimentelor științifice (conferințe,

simpozioane) și restricțiile salariale sunt alte impedimente în realizarea obiectivelor proiectelor de cercetare. De aceea, considerăm în continuare că decizia ANCD de a reduce bugetul proiectului este o nedreptate și o discriminare.

12. Diseminarea rezultatelor obținute **în proiect** în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în p. 6)

Lista forurilor la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul proiectului de stat (Opțional) se va prezenta separat (conform modelului) pentru:

- **Manifestări științifice internaționale (în străinătate)**

Organizarea Sesiunii 702 / 802 „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din regiunile est-carpatice" în cadrul Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „1 Decembrie 1918", Alba Iulia, România, 8-10 septembrie 2022

Participări și prezentări la conferințe internaționale:

1. Bacumenco-Pîrnău, Ludmila, dr., Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „1 Decembrie 1918", Alba Iulia, România, 8-10 septembrie 2022, „Mărturii arheologice privind problema schimburilor de mărfuri provenite din Orient în așezările urbane din spațiul est-carpatic în secolele XIII-XIV" (oral)
2. Musteață, Sergiu, (dr. hab.), Conferința Internațională PATRIMONIUM VI „Protejarea Patrimoniului Cultural Național în România și Republica Moldova. Proiectul Codului Patrimoniului Cultural", Universitatea „1 Decembrie 1918", Alba Iulia, România, 19-20 mai 2022, „Implementarea Convenției europene privind protecția patrimoniului arheologic (revizuită, Valletta, 1992) în România și Republica Moldova: realizări, probleme și perspective" (oral) și moderator sesiune
3. Musteață, Sergiu, (dr. hab.), Simpozionul internațional „Arhitectură. Restaurare. Arheologie", ediția 22, Asociația ARA, București, România, 5-7 mai 2022, „Din nou despre Castelul Soroca. Cu privire la rezultatele cercetărilor arheologice din anul 2021" (oral)
4. Musteață, Sergiu, (dr. hab.), Tentiuc, I. (dr.), Ursu, I. (dr.), Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „1 Decembrie 1918", Alba Iulia, România, 8-10 septembrie 2022, „Gurile de lup din castelul Soroca" (oral)
5. Musteață, Sergiu, dr. hab., Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „1 Decembrie 1918", Alba Iulia, România, 8-10 septembrie 2022, „Cetatea de pământ și lemn de la Soroca" (oral)
6. Musteață, Sergiu, dr. hab., Online Conference "Archaeological Research on Both Sides of the Iron Curtain", Cluster 5 des DAI History of Archaeology, Frankfurt am Main, Germany, November 17-18, 2022, „Archaeology in Soviet Moldavia between Science and Propaganda" (oral)

7. Musteață, Sergiu, dr. hab., Simpozionul cercetării, Universitatea „Valahia" din Târgoviște, România, 12 octombrie 2022, „Cetatea Tighina-Bender – între muzeu, propagandă și interese private" (oral)
8. Postică, Gheorghe, dr. hab., Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „1 Decembrie 1918", Alba Iulia, România, 8-10 septembrie 2022, „Așezarea medievală timpurie de la Hansca din codrii Lăpușnei - model al evoluției istorice din spațiul est-carpatic" (oral)
9. Simalcsik, A., dr.. Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „1 Decembrie 1918", Alba Iulia, România, 8-10 septembrie 2022, „Însemnele craniene (trepanațiile simbolice) în perioada medievală în spațiul est-carpatic" (oral)
10. Ursu, Ion, dr., Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „1 Decembrie 1918", Alba Iulia, România, 8-10 septembrie 2022, „Spațiul pruto-nistrean de la Hoarda de Aur la Țara Moldovei. În baza ultimelor descoperiri funerare" (oral)

➢ **Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)**

1. Bacumenco-Pîrnău, Ludmila, dr., Conferința Științifică Internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine" - Arheologia azi: probleme și soluții", ediția a V-a, Chișinău, 22 februarie 2022, „Artefacte orientale descoperite în siturile medievale de la Orheiul Vechi și Costești-Gârlea" (oral)

➢ **Manifestări științifice naționale**

1. **Organizarea Lansării de carte** „Gh. Postică, *Așezarea medievală timpurie de la Păhărniceni-„Petruca" din Codrii Orheiului*, Chișinău, Ed. Pontos, 2021", Muzeul Național de Istoria Moldovei, Chișinău, 7 aprilie 2022
2. Musteață, Sergiu, dr. hab., Workshop-ul online „Abordări contemporane în conservarea și promovarea muzeelor în aer liber", Chișinău, 16 – 18 februarie 2022, „Conservarea și restaurarea castelului Soroca: calitate și impact" (oral)

➢ **Manifestări științifice cu participare internațională**

1. Bacumenco-Pîrnău, Ludmila, dr., Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 8-a. In memoriam *Ion Niculiță (1939-2022)*, Chișinău, 27 mai 2022, „Mărturii arheologice privind jocurile practicate în Moldova medievală" (oral)
2. Musteață, Sergiu, (dr. hab.), Douglas C. Commer (dr.), Conferință științifică internațională „Arheologie interdisciplinară: metode, studii, rezultate", Orheiul Vechi, 15-17 august 2022, „Microzona Orheiului Vechi în imaginile LIDAR" (oral)
3. Musteață, Sergiu, dr. hab., Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie", Ediția XXXII, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, Republica

Moldova, 27-28 octombrie 2022, „Istoria castelului Soroca din perspectivă numismatică" (oral)

4. Musteață, Sergiu, dr. hab., Forum Economic Chișinău, 30 septembrie – 1 octombrie 2022, https://forum.chisinau.md/, „Rolul moștenirii culturale în dezvoltarea unei societăți durabile. Cazul municipiului Chișinău" (oral)
5. Postică, Gheorghe, (dr. hab.), Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie", Ediția XXXII, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova, 27-28 octombrie 2022, „Amenajările funerare medievale timpurii din așezarea de la Hansca" (oral)
6. Postică, Gheorghe, (dr. hab.), Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 8-a, 27 mai 2022: In memoriam *Ion Niculiță (1939-2022)*, Chișinău, 27 mai 2022, „Istoricul cercetărilor arheologice de la Hansca" (oral)Bacumenco-Pîrnău, Ludmila (dr.), Vornic, Vlad (dr.), Bejenaru, Luminița (dr.), Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie", Ediția XXXII, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova, 27-28 octombrie 2022, „Câteva mărturii arheologice privind practicarea jocului cu arșice în așezările urbane medievale din spațiul est-carpatic" (oral)
7. Tentiuc, Ion (dr.), Musteață, Sergiu (dr. hab.), Ursu, Ion (dr.), Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie", Ediția XXXII, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova, 27-28 octombrie 2022, „Capcane sau „guri de lup" în castelul Soroca" (oral)

➢ **Lecții publice**

1. Musteață, Sergiu, dr. hab., Lecție publică „Castelul Soroca – rolul și rostul arheologiei in proiectele de conservare și restaurare", Cercul de Medievistică „Radu Popa", Universitatea „Lucian Blaga" din Sibiu, România, 19 mai 2022

13. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute **în proiect** (premii, medalii, titluri, alte aprecieri). (Opțional)

14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute **în proiect** în mass-media (Opțional):

➢ **Emisiuni radio/TV de popularizare a științei**

1. Musteață, Sergiu, ProTV, 02.11.2022, https://protv.md/actualitate/unul-dintre-cele-mai-vechi-cimitire-din-chisinau-a-fost-descoperit-pe-teritoriul-maternitatii-nr-2-istoric-este-surpriza-anului-pentru-perspectiva-arheologica-pentru-chisinau-video---2631052.html
2. Musteață, Sergiu, Jurnal TV, 02.11.2022, https://www.jurnaltv.md/news/b9da199a9418f819/arheologii-au-descoperit-urmele-de-

amenajare-a-pietei-vechi-din-chisinau-si-un-cimitir-datat-cu-secolul-al-xvi-lea.html?utm_source=RSS&utm_medium=RSS&utm_campaign=RSS

3. Musteață, Sergiu, TVR Moldova, 1.11.2022, https://tvrmoldova.md/article/15a7778fa70e9916/in-centrul-chisinaului-a-fost-descoperit-un-cimitir-care-dateaza-din-secolului-xvi.html
4. Musteață, Sergiu, Mesager, Moldova 1, Cimitirul medieval din Chișinău, 31.10.2022, https://trm.md/ro/mesager/mesager-din-31-octombrie-2022
5. Musteață, Sergiu, Ursu, Ion, TVR Moldova, *Cimitir medieval în Chișinău*, 29.10.2022, https://tvrmoldova.md/article/43689bc0933b786f/cercetatorii-din-republica-moldova-si-romania-au-gasit-vestigii-arheologice-in-zona-unei-maternitati-din-chisinau.html
6. Musteață, Sergiu, Obiectiv comun, TVR Moldova, *Chișinău,* 14 octombrie 2022, 17:30-17.40,
7. Musteață, Sergiu, Bună dimineața, Moldova 1, *Răsfoim istoria Chișinăului,* 14 octombrie 2022, 7:12-7:20, https://trm.md/ro/buna-dimineata/buna-dimineata-din-14-octombrie-2022
8. Musteață, Sergiu, Telematinal, TVR Moldova, *Cărți despre Chișinău. Redescoperim Chișinăul,* 8:30-8:41, 07.06.2022, https://www.facebook.com/watch/?v=2862828644021485
9. Musteață, Sergiu, Telematinal, TVR Moldova, *Cetatea Soroca,*20.01.2022, http://tvrmoldova.md/social/cetatea-soroca-la-a-doua-etapa-de-restaurare/
10. Musteață, Sergiu, Jurnal TV și Jurnal.md, 5 august 2022, https://www.jurnal.md/ro/news/a0433767218c5a3b/chisinaul-de-sub-chisinau-istoricii-fac-sapaturi-arheologice-in-centrul-capitalei-in-cautarea-unei-cetati-video.html?fbclid=IwAR3y4ehutbVF0KEZJJHsiGVYquqQGL1U8S22RvEAKmZeB6AZVwRJVfaFcHk#.YuzZbBqrVJt.facebook;
11. Musteață, Sergiu, Radio Europa Liberă, 23 august 2022, https://moldova.europalibera.org/a/cavou-misterios-descoperit-de-arheologi-la-chi%C8%99in%C4%83u-/32000718.html.

- Articole de popularizare a științei

Model: Nume, prenume / Publicația / Titlul articolului

15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2022 de membrii echipei proiectului (Opțional)

Model: numele și prenumele pretendentului, Titlul tezei / Teză de doctorat, postdoctorat, nume și prenume conducător.

16. Materializarea rezultatelor obținute **în proiect** (Opțional)

Forme de materializare a rezultatelor cercetării în cadrul proiectului pot fi produse, utilaje și servicii noi, documente ale autorităților publice aprobate etc.

17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2022

- Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor (Opțional)

  Model: Nume, prenume / Evenimentul (conferință, consiliu de susținere etc.) / Perioada / Calitatea (membru, președinte ș.a.)

- **Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale (Opțional)**

- BACUMENCO-PÎRNĂU, L., Revista *Archiva Moldaviae*, Iași, România, ISSN 2067-3930, http://www.archivamoldaviae.ro/, (membru în colegiul de redacție)
- BACUMENCO-PÎRNĂU, L., Revista Arheologică, Chișinău, Republica Moldova, ISSN 1857-016X, https://archaeology.asm.md/ (membru în colegiul de redacție)
- CEBAN, I., *Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare,* ISSN 2587-3768, http://jaais.eu/ (secretar de redacție)
- MUSTEAȚĂ, S., *Culture. Society. Economy, Politics,* http://www.facultateademanagement.ro/culture-sep/, (membru Editorial Board)
- MUSTEAȚĂ, S., Journal of Ancient History and Archaeology, ISSN: 2360-266X, http://jaha.org.ro/index.php/JAHA, (membru al comitetului științific)
- MUSTEAȚĂ, S., Journal of Community Archaeology & Heritage, Maney Publishing, ISSN 2051-8196, https://www.tandfonline.com/toc/ycah20/current, (membru Editorial Board)
- MUSTEAȚĂ, S., *MemoScapes. Romanian Journal of Memory and Identity Studies,* ISSN 2558-8567, *http://memoscapes.ro/*, (membru al al comitetului științific)
- MUSTEAȚĂ, S., Revista *Archiva Moldaviae,* Iași, România, ISSN 2067-3930, http://www.archivamoldaviae.ro/, (membru al consiliului științific internațional)
- MUSTEAȚĂ, S., Revista PLURAL. History. Culture. Society, ISSN 2345-1262, https://plural.upsc.md/, redactor-șef
- POSTICCĂ, GH., *Revista Arheologică*, Chișinău, Republica Moldova, ISSN 1857-016X, https://archaeology.asm.md/ (membru în colegiul de redacție)
- POSTICCĂ, GH., *Arheologia Moldovei*, Institutul de Arheologie al Academiei Romîne, filiala Iași, ISSN 0066-7358 (membru al colegiului de redacție) (http://www.arheologiamoldovei.ro/revista-arheologia-moldovei/).
- POSTICCĂ, GH., *Tyragetia*, Chișinău, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, ISSN 1857-0240 E-ISSN 2537-6330 (https://www.nationalmuseum.md/ro/press_releases/journal_tyragetia/#titlul)
- SIMALCSIK, A., recenzor pentru revista *Peuce, serie nouă. Studii și cercetări de istorie și arheologie*, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion" Tulcea (BDI: CEEOL, EBSCO Research Databases, Scopus) https://revistapeuce.icemtl.ro/editorial-board/
- SIMALCSIK, A., *Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare ., Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare,* ISSN 2587-3768, http://jaais.eu/ (editor și redactor responsabil)
- SIMALCSIK, A., Revista *Materiale și Cercetări Arheologice*, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan" al Academiei Române (UEFISCDI "B", revistă indexată BDI: Copernicus, ERIH PLUS, Scopus, CEEOL) http://www.mcajournal.ro/

18. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect (obligatoriu).

Rezumat în limba română

Proiectul *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova* este implementat sub egida Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă" din Chișinău de o echipă formată din 7 cercetători specializați în arheologia medievală și științe conexe arheologiei. Scopul proiectului este valorificarea patrimoniului arheologic medieval al Republicii Moldova.

Membrii echipei au continuat în anul 2022 analiza vestigiilor, rapoartelor arheologice, literaturii de specialitate și redactarea studiilor conform planurilor și tematicii individuale: situl medieval de la Hansca, castelul medieval Soroca, studiul antropologic, viețiii private și vestigiilor triburilor turanice medievale etc. Pe parcursul anului 2022 cercetările au fost realizate în bibliotecile din Republica Moldova, arhiva și depozitul Muzeului Național de Istorie a Moldovei, arhiva și depozitul Rezervației Cultural-Naturale „Orheiul Vechi", biblioteca Institutului de Arheologiei al Academiei Române, Filiala Iași etc.

Publicarea monografiei semnată de Ion Ursu *Populațiile turanice din spațiul carpato-nistrean în secolele X-XIV* (30 c.a.), Editura Pontos, Chișinău, 2022 și participarea la elaborarea a altor trei monografii la tema proiectului sunt rezultate calitative care demonstrează nivelul înalt de calificare al echipei. Monografia dedicată turanicilor târzii este un prim studiu de acest gen realizat în Republica Moldova, care completează un gol istoriografic și care cu siguranță va fi solicitată de specialiști din întreaga lume.

Publicarea culegeri de studii S. Musteață (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval.* Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Editura Pontos, Chișinău, 2022, care cuprinde 17 studii ale arheologilor, antropologilor și istoricilor cu renume din Republica Moldova, România, Rusia și SUA, este un succes la fel de important, deoarece conține o diversitate largă de teme inedite, abordări pluridisciplinare, care cu siguranță vor fi utile specialiștilor în domeniul arheologiei medievale.

Rezultatele cercetărilor au fost diseminate prin intermediului a 13 articole. Din numărul total de articole, unul este capitol dintr-o monografie colectivă, un articol într-o revistă științifică Web of Science și SCOPUS și altul într-o revistă recunoscută internațional, două articole în culegeri științifice internaționale de peste hotare și un articol în Republica Moldova, un articol în materialele conferințelor peste hotare și șase studii în culegeri publicate în Republica Moldova. În rezultatul participării membrilor echipei de implementare la 20 de conferințe au fost publicate 18 teze, dintre care opt internaționale peste hotare, șapte internaționale în Republica Moldova și două naționale.

Ținând cont de specificul proiectului, impactul rezultatelor obținute în anul 2022 este unul larg și de lungă durată. Analiza, sistematizarea și publicarea studiilor tematice contribuie direct la valorificarea patrimoniului arheologic medieval al Republicii Moldova, la asigurarea accesului la resursele arheologice și la o mai bună interpretare și prezentare a lor publicului larg.

English Summary

The project *Research and valorisation of the medieval archaeological heritage of the Republic of Moldova* is implemented under the State Pedagogical University "Ion Creanga" in Chisinau by a team of 7 scholars, specializing in medieval archaeology and other disciplines. The project goal is to capitalize on the medieval archaeological heritage of the Republic of Moldova.

The team members continued in 2022 the analysis of remains, archaeological reports, specialized literature and the drafting of studies according to individual plans and themes: the medieval site of Hansca, the medieval castle of Soroca, the study of anthropology, private life and the vestiges of medieval Turanic tribes, etc. During 2022, the research was carried out in the libraries of the Republic of Moldova, the archive and repository of the National History Museum of Moldova and "Old Orheiul Vechi" Cultural-Natural Reserve, the library of the Institute of Archaeology of the Romanian Academy, Iași, etc.

The publication of the monograph signed by Ion Ursu, *Populațiile turanice din spațiul carpato-nistrean în secolele X-XIV* (The Turanian populations from the Carpatho-Nistrian space in the 10-14 centuries) (30 c.a.), Pontos Publishing House, Chisinau, 2022 and the participation in the elaboration of three other monographs on the subject of the project are qualitative results that demonstrate the high level of qualification of the team. The monograph dedicated to the late Turanians is the first study of this kind carried out in the Republic of Moldova, which fills a historiographical gap and will certainly be requested by specialists from all over the world.

Publication of collections of studies S. Musteață (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval.* Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021 (Research and exploitation of the medieval archaeological heritage. The Proceedings of the International Scientific Conference, November 4, 2021), Chisinau, Republic of Moldova, Pontos Publishing House, Chisinau, 2022, which includes 17 studies by renowned archaeologists, anthropologists and historians from the Republic of Moldova, Romania, Russia and the USA, is an equally important success because contains a wide diversity of novel themes, multidisciplinary approaches, which will certainly be useful to specialists in the field of medieval archaeology.

The research results were disseminated through 13th articles. Out of the total number of articles, one is a chapter from a collective monograph, one article in a scientific journal Web of Science and SCOPUS and another in an internationally recognized journal, two articles in an international collective book abroad and one article in the Republic Moldova, another article in the conference proceedings abroad and six studies in books published in the Republic of Moldova. As a result of the participation of the project team in 20 conferences, 18 theses were published.

Taking into account the specifics of the project, the impact of the results obtained in 2022 is broad and long-lasting. Because the analysis, systematization and publication of thematic studies contribute directly to the valorisation of the medieval archaeological heritage of the Republic of Moldova, to ensuring access to archaeological resources and a better interpretation and presentation of them to the general public.

Notă: Rezumatul va fi publicat în acces deschis pe pagina web oficială a ANCD și a AȘM, însoțite de avizul Biroului Secției de Științe a AȘM.

Rapoartele care nu vor conține rezumatele perfectate conform cerințelor nu vor fi audiate.

19. Recomandări, propuneri

- Respectați propunerile și bugetele de proiect aprobate și asumate inițial;
- Măriți suma pentru editare/tipar a lucrărilor produse în proiect la 50,00 mii lei;
- Respectați legislația muncii și permiteți angajarea prin cumul a personalului până la 100%.

Conducătorul de proiect prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață

(numele, prenumele)

Data: 17.11.2022

LȘ

SEMNĂTURA PERSONALĂ A

EU LEGALIZEZ:

ȘEFUL R.U. U.P.S. mun.Chișinău

17 11 20

RESURSE UMANE

Anexa 1A

Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul de referință în cadrul proiectului din Programul de Stat

Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova
cifrul **20.80009.1606.06**
(denumirea proiectului)

1. **Monografii** (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1.monografii internaționale

1.2. monografii naționale

1. Ursu, Ion, *Populațiile turanice din spațiul carpato-nistrean în secolele X-XIV* (30 c.a.), Editura Pontos, Chișinău, 2022
2. Popovici, Sergiu, Ciobanu, Ion, *Cercetări arheologice la Cimișlia*, Ed. Bons Office, Chișinău 2022, ISBN 978-9975-87-915-6. 903.5 (478-21) P 83, 225 pagini.
3. Furtună, Al., *BUTUCENI, Monografia satului de Isachie Bejan*, Ed. Bons Office, Chișinău 2022, ISBN 978-9975-87-968-2, 68 pagini (**A. Simalcsik** – recenzent și redactor).
4. Furtună, Al., *Cotidianul, tradițiile etno-folclorice și folclorul satelor din cadrul Rezervației Cultural-Naturale „Orheiul Vechi". Studii și corpus de texte etnografice și folclorice* (volum de 252 pagini, recenzat, corectat, îngrijit de **A. Simalcsik**) (în proces de corectură).

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

1. **Simalcsik**, A., Simalcsik, R. D., „Osteo-biografia populației înhumate în necropola medievală de la Hudum" (148 pagini), capitol ce va fi parte din Monografia necropolei Hudum (autor principal – V. Spinei), 2022, p. 245-269.

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

1. Musteață, S., (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval.* Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Editura Pontos, Chișinău, 2022
2. Volumul de rezumate al Conferinței Științifice Internaționale „Arheologie interdisciplinară: metode, studii, rezultate // Interdisciplinary archaeology: methods, studies, results", Orheiul Vechi, 15-17 august 2022 (**A. Simalcsik** – editor al volumului, coordonator al evenimentului, **I. Ciobanu** – co-editor al volumului, coordonator).
3. Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare, nr. 4, 2022 (pre-print) (**A. Simalcsik** – editor responsabil și redactor responsabil, **I. Ciobanu** – secretar de redacție).

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

1. Lazaridis, I., Alpasian-Roodenberg, S., Acar, A., **Simalcsik, A., Ciobanu,** I., Rohland, N., Pinhasi, R., Reich, D.., „A genetic probe into the ancient and medieval history of Southern Europe and West Asia", *Science 377*, 2022, pp. 940-951 (Web of Science IF – 47,73).

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

Simalcsik, A., Simalcsik, R. D., „Populația medievală de la Hoiești-Fântâna Maiorului (județul Iași, România). Date antropologice", *Varia Archaeologica*, II, 2022, pp. 245-269.

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

1. MUSTEAȚĂ, S.„Spațiile sacre medievale de la Orheiul Vechi (Republica Moldova)", Maria Crîngaci Țiplic (ed.), *Spațiul sacru în orașul medieval. Perspective arheologice și istorice,* Cluj-Napoca, editura Mega, 2022, ISBN 978-606-020-418-3.
2. TENTIUC, I., MUSTEAȚĂ, S., URSU, I., „Capcanele – „gurile de lup" ale castelului Soroca. Preliminarii", Gianina-Diana Iegar, Péter Levente Szőcs, Gabriela Rusu, Florela Vasilescu (Eds), *Evul mediu neterminat. A befejezetlen középkor. The Unfinished Middle Ages. Omagiu adus profesorului Adrian Andrei Rusu cu ocazia implinirii varstei de 70 de ani. Tanulmanyok Adrian Andrei Rusu professzor. koszontesere 70. szuletesnapja alkalmabol. Studies in honour of Professor Adrian Andrei Rusu on his 70th birthday,* Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2022, 611-632. ISBN 978-606-020-533-3

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

1. Popovici, S., Agulnikov, S., „Situri arheologice reperate în or. Chișinău", S. MUSTEAȚĂ, A. CORDUNEANU, (Eds.), *Identitățile Chișinăului: arheologie urbană.* Culegere de studii, Seria IDN, C10, Chișinău, Bons Offices, 2022, 66-74, ISBN 978-9975-87-946-0

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. MUSTEAȚĂ, S., „Moldovan-Polish Relations. A Case of Soroca Castle", Heritage and Development, Heritage Forum 6, Krakow, 2022

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. Boldureanu, A., Postică, Gh., „Monedele otomane din complexele funerare de la Mănăstirea Căpriana". S. Musteață (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval.* Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Editura Pontos, Chișinău, 2022, p. 188-201.
2. Diaconu, V., Ceaușu, S.-C., Simalcsik, A., „Câteva noi date arheologice despre Mănăstirea Neamț", S. Musteață (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului*

arheologic medieval. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Editura Pontos, Chișinău, 2022, p. 63-71.

3. Nesterov, T., Musteață, S., Gerțen, A., „Castelul Tighina al Cetății Bender (reevaluarea datării, arhitecturii și istoriei cercetării)". S. Musteață (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval.* Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Editura Pontos, Chișinău, 2022, p. 130-140.
4. Popovici, S., „Morminte medievale târzii descoperite recent pe teritoriul Republicii Moldova" S. Musteață (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval.* Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Editura Pontos, Chișinău, 2022, p. 56-62.
5. Simalcsik, A., Simalcsik, R. D., „Death in utero. A Palaeoanthropological and Palaeomedical approach", S. Musteață (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval.* Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Editura Pontos, Chișinău, 2022. p. 175-187.
6. Ursu, I., „Rolul tumulilor în cadrul ritualului funerar al turanicilor". S. Musteață (ed.), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval.* Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 4 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, Editura Pontos, Chișinău, 2022, p. 48-54.

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. Bacumenco-Pîrnău, L., „Mărturii arheologice privind resursele alimentare din așezările rurale medievale din valea Ciuhurului. Studiu de caz: Stîncăuți și Mălăieștii (r-nul Rîșcani)", Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022, Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, Academia Română (0,05 c.a.) (Registrations (uab.ro).
2. Diaconu, V., **Simalcsik, A.,** „Historical and Anthropological Data From the Monastic Cemetery from Văratic Monastery (Neamț County)", The 7th edition of the Landscape Archaeology Conference, Iași, September 2022.
3. Musteață, S., „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din regiunile est-carpatice", Rezumat Sesiune, Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022, Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, Academia Română (0,05 c.a.) (Registrations (uab.ro).
4. Musteață, S., „Cetatea de pământ și lemn de la Soroca", Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022, Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, Academia Română (0,05 c.a.) (Registrations (uab.ro).
5. Musteață, S., Tentiuc, I., Ursu, I., „Gurile de lup din castelul Soroca", Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022, Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, Academia Română (0,05 c.a.) (Registrations (uab.ro).

6. Postică, Gh., „Așezarea medievală timpurie de la Hansca din codrii Lăpușnei - model al evoluției istorice din spațiul est-carpatic", Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022, Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, Academia Română (0,05 c.a.) (Registrations (uab.ro).
7. Simalcsik, A., „Însemnele craniene (trepanațiile simbolice) în perioada medievală în spațiul est-carpatic", Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022, Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, Academia Română (0,05 c.a.) (Registrations (uab.ro).
8. Ursu, I., „Răspândirea geografică a complexelor funerare ale populațiilor turanice cuprinse între Carpați și Nistru în secolele X-XIV", Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022, Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, Academia Română (0,05 c.a.) (Registrations (uab.ro).

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. Bacumenco-Pîrnău, L., „Artefacte orientale descoperite în siturile medievale de la Orheiul Vechi și Costești-Gârlea", „Conferința Științifică Internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine" ediția a V-a, Program și tezele comunicărilor, Chișinău, 22 februarie 2022", Programul și tezele comunicărilor sunt editate sub auspiciile revistei științifice „Authentication and Conservation of Cultural Heritage, responsabil de ediție Liliana Condraticova, Nicoleta Vornicu, Iași-Chișinău, 2022, p. 21-22. ISSN 2558 – 894X
2. Ceaușu, S.-C., Gafincu, A., Preoteasa, C., **Simalcsik, A.**, Bobe, S. D., Cefalan, M. R., „Necropola dezvoltată în jurul bisericii Mănăstirii Tazlău (județul Neamț)", Conferința Științifică Internațională „Arheologie interdisciplinară: metode, studii, rezultate / Interdisciplinary archaeology: methods, studies, results", Orheiul Vechi, 15-17 august 2022, pp. 119-120. CZU:902/903.5(498+478), ISBN 978-9975-81-067-8
3. Enea, S.-C., **Ciobanu**, I., „Cercetările arheologice din Tumulul nr. 1 de la Lungani-După vie (com. Lungani, jud. Iași. România)", Conferința Științifică Internațională „Arheologie interdisciplinară: metode, studii, rezultate / Interdisciplinary archaeology: methods, studies, results", Orheiul Vechi, 15-17 august 2022, pp. 78-80. CZU:902/903.5(498+478), ISBN 978-9975-81-067-8
4. MUSTEAȚĂ, S., „Istoria castelului Soroca din perspectivă numismatică", Conferința științifică Istorie – Arheologie – Muzeologie, Ediția XXXII, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, 27-28 octombrie 2022, Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău: Muzeul Național de Istorie a Moldovei, (Bons Offices), 2022, p. 114, ISBN 978-9975-87-140-2.
5. Postică, Gh., „Amenajările funerare medievale timpurii din așezarea de la Hansca", CZU: 902/903.5(478), in: Conferința științifică a Muzeului Național de Istorie a Moldovei: ediția a 32-a, 27-28 octombrie 2022: Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău, 2022, p. 102-103 (0,1 c.a.), ISBN 978-9975-87-140-2 ISBN 978-9975-166-14-0 (PDF) (Conferința științifică a Muzeului Național de Istorie a Moldovei: ediția a 32-a, 27-28 octombrie 2022: Program. Rezumatele comunicărilor: Broșuri: Publicații: Muzeul Național de Istorie a Moldovei (nationalmuseum.md).

6. TENTIUC, I., MUSTEAȚĂ, S., URSU, I., „Capcane sau „guri de lup" în castelul Soroca", Conferința științifică Istorie – Arheologie – Muzeologie, Ediția XXXII, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, 27-28 octombrie 2022, Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău: Muzeul Național de Istorie a Moldovei, (Bons Offices), 2022, p. 115, ISBN 978-9975-87-140-2.

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. Postică, Gh., „Istoricul cercetărilor arheologice de la Hansca", Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 8-a, 27 mai 2022: In memoriam Ion Niculiță (1939-2022): Program. Rezumatele comunicărilor / Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău: CEP USM, 2022, p. 21-22 (0,05 c.a.). ISBN 978-9975-159-41-8 (Sesiune_2022.indd (idsi.md)

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. MUSTEAȚĂ, S., TENTIUC, I., URSU, I., „Castelul Soroca – Campania arheologică 2021", V. Vornic (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2021. Sesiunea Națională de Rapoarte, 20 aprilie 2022, Program, Rezumatele comunicărilor*, Chișinău, Bons Offices, 2022, p. 71-74. ISBN 978-9975-87-966-8.

Notă: *vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.*

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1.cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

1. **A. Simalcsik**, Raport de expert asupra analizei a osemintelor umane provenite din mormintele de inhumație descoperite în urma cercetărilor arheologice preventive de la Mănăstirea Văratec din jud. Neamț (material osteologic din 72 de morminte medievale). Raport predat Complexului Muzeal Național Neamț (România).
2. **A. Simalcsik**, S. D. Bobe, M. R. Cefalan, Raport de analiză antropologică a osemintelor provenite din mormintele de inhumație cercetate pe cuprinsul cimitirului Mănăstirii Tazlău (jud. Neamț) (material osteologic din 275 de morminte medievale). Raport predat Complexului Muzeal Național Neamț (România).
3. **A. Simalcsik**, Raport al analizei antropologice realizată pe osemintele provenite din mormintele de inhumație descoperite în urma cercetărilor arheologice desfășurate pe cuprinsul cimitirului Bisericii „Sf. Gheorghe" din Roman (județul Neamț) (material osteologic din 95 de morminte medievale). Raport predat Complexului Muzeal Național Neamț (România).
4. **A. Simalcsik**, Raport antropologic privind analiza osemintelor umane descoperite în urma cercetărilor arheologice de salvare desfășurate în aprilie 2022 la Șercani-*În vie* (raionul Orhei) (material osteologic provenit dintr-un mormânt). Raport predat Poliției mun. Orhei.

5. **A. Simalcsik**, Raport antropologic privind analiza osemintelor umane descoperite în urma cercetărilor arheologice desfășurate în anul 2022 la Cetatea Târgoviște (material osteologic din 5 morminte). Raport predat autorului săpăturii, S. Musteață.

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

NOTĂ:

- Datele bibliografice se redactează în conformitate cu standardul SM ISO 690:2012 Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare.
- Pentru fiecare lucrare va fi indicat depozitul electronic internațional, național sau instituțional în care aceasta este înregistrată, precum și **adresa electronică la care poate fi accesată lucrarea**.

Anexa 1B

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare (la data raportării)

Cifrul proiectului: 20.80009.1606.06

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	**Cod**		**Anul de gestiune**	
	Eco (k6)	**Aprobat**	**Modificat +/-**	**Precizat**
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	274,8	-	274,8
Contribuții de asigurări de stat obligatorii	212100	66,0	-	66,0
Deplasări în interes de serviciu în interiorul țării	222710	13,6	-	13,6
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	26,0	-	26,0
Servicii editoriale	222910	50,0	-	50,0
Total		430,4	-	430,4

***Notă**: În tabel se prezintă doar categoriile de cheltuieli din contract ce sunt în execuție și modificările aprobate (după caz)*

Conducătorul organizației _____ / Alexandra Barbăneagră (numele, prenumele)

Contabil șef _____ / Rodica Ojog (numele, prenumele)

Conducătorul de proiect _____ / Sergiu Musteață (numele, prenumele)

Data: 17.11.2022

L.Ș.

Anexa 1C

Componența echipei proiectului

Cifrul proiectului 20.80009.1606.06

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	**Nume, prenume (conform contractului de finanțare)**	**Anul nașterii**	**Titlul științific**	**Norma de muncă conform contractului**	**Data angajării**	**Data eliberării**
1.	Musteață Sergiu	1972	cercetător științific coordonator, director de proiect	0,5	03.01.2022	
2.	Postică Gheorghe	1954	cercetător științific coordonator	0,5	03.01.2022	
3.	Ursu Ion	1982	cercetător științific superior	0,5	03.01.2022	
4.	Pirnau Ludmila	1975	cercetător științific superior	0,5	03.01.2022	
5.	Simalcic Angela	1975	cercetător științific superior	0,5	03.01.2022	
6.	Popovici Serghei	1986	cercetător științific stagiar	0,25	03.01.2022	
7.	Ceban Ion	1987	cercetător științific stagiar	0,25	03.01.2022	

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor **conform contractului de finanțare**	

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2022					
Nr	**Nume, prenume**	**Anul nașterii**	**Titlul științific**	**Norma de muncă conform contractului**	**Data angajării**
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor **la data raportării**	**27,57 %**

Conducătorul organizației _____ Alexandra Barbăneagră / (numele, prenumele)

Contabil șef _____ Rodica Ojog / (numele, prenumele)

Conducătorul de proiect _____ Sergiu Musteață / (numele, prenumele)

Data: 17.11.2022

ES

EXTRAS

din procesul-verbal nr. 4

al şedinţei Senatului Universităţii Pedagogice de Stat „Ion Creangă" din Chişinău

din 17.11.2022

Total membri ai senatului: **65**

Au fost prezenţi: **51**

Preşedintele şedinţei: Gherlovan Olga., dr., conf. univ.

S-a discutat: Bilanţul activităţii ştiinţifice în anul 2022 în cadrul proiectelor din domeniile cercetării şi inovării „Program de Stat 2020-2023".

S-a decis: A aproba raportul privind activitatea ştiinţifică în anul 2022 în cadrul proiectului din domeniile cercetării şi inovării „Program de Stat 2020-2023" ***Cercetarea şi valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova***, **cifrul 20.80009.1606.06,** director de proiect dr. **MUSTEAŢĂ Sergiu.**

S-a votat: Pro – 51. Contra – 0. S-au abţinut – 0.

Secretar ştiinţific al Senatului
UPS „Ion Creangă" din Chişinău — Dubineanschi Tatiana, dr., conf. univ.

SEMNĂTURA PERSONALĂ A
d Dubineanschi
O LEGALIZEZ:
ŞEFUL R.U. U.P.S. mun.Chişinău
17 11 2022

MINISTERUL EDUCAŢIEI ŞI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA * UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT ION CREANGĂ DIN CHIŞINĂU * IDNO 1007600035769 * RESURSE UMANE